

Aktivity NTK v Open Science

Schůzka Iniciativy OA AKVŠ ČR, online 10. 12. 2020

eva.hnatkova@techlib.cz

NTK - Národní technická knihovna

- největší a nejstarší knihovna technické literatury v ČR
- součást národní informační infrastruktury

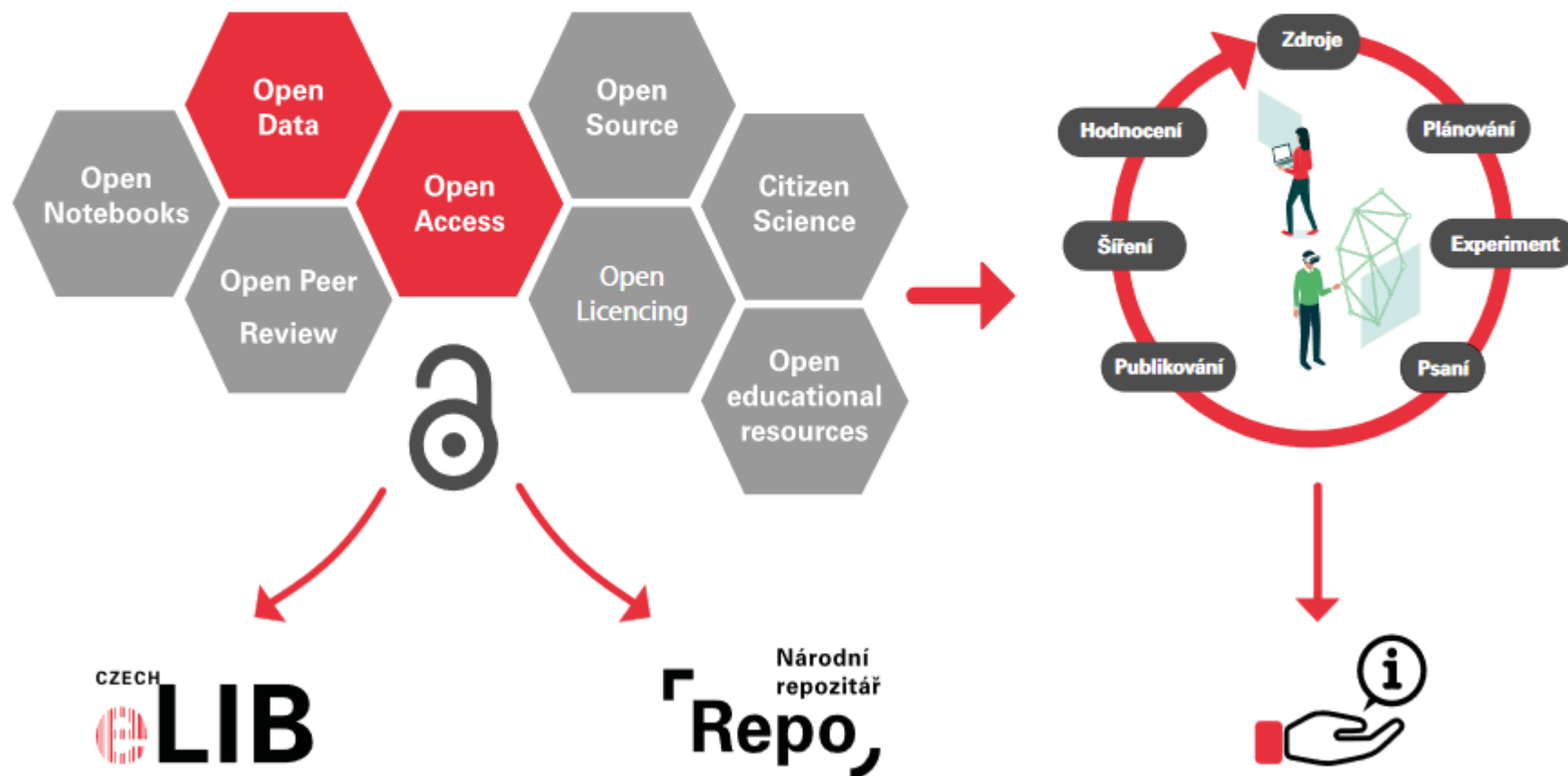
Primární funkce: poskytování odborných informačních zdrojů a služeb

Cílová skupina: studenti, akademičtí a výzkumní pracovníci, zájemci o technické informace z řad nejširší veřejnosti

Naše motto „knihovna je služba“

Open Science – Otevřená věda

Národní centrum pro elektronické informační zdroje

- Projekt OP VVV zahájen v roce 2017
- Vybudování **Národního centra CzechELib**

NTK v rámci projektu **CzechELib** zajišťuje od roku 2018 správu a centrální nákup elektronických informačních zdrojů (EIZ) formou předplatného

- pro **120 členských institucí** od cca **50 vydavatelů**
- pokrytí přes **85% výdajů na předplatném** v rámci ČR

Spoluúčast na financování EIZ z prostředků EU končí v roce 2020

NCIP VaVal

Národní centrum informační podpory VaVal

- Nový projekt NTK schválen usnesením vlády ČR ze dne 26. října 2020
- Navazuje na projekt CzechElib

Hlavní účel

- Zajištit centralizovaný **nákup a správu klíčových EIZ** od roku 2021
- **Přechod na Gold Open Access** - otevřený přístup k vědeckým informacím
- **Nástroj k podpoře VaVal** formou vybudování platformy **One-Stop-Shop for Researchers, Národního repozitáře** a dalších

Trvání projektu: 1. 1. 2021 - 31. 12. 2027 (**7 let**)

Financování ze státního rozpočtu

Otevřený přístup k vědeckým informacím

Hlavní ambice CzechElib

Od 2021 **přechod od předplatného** k **ELZ** na **Gold Open Access** model formou transformačních smluv (tam, kde to bude možné)

Transformační dohody - smlouvy mezi vydavateli a zákazníky (výzkumné organizace, konsorcia) transformující obchodní model - (postupný) přechod od předplatného k platbám za otevřené publikování → dočasný nástroj k prosazení změny na OA jako standard pro vědeckou komunikaci.

Pokud se podaří takové **smlouvy sjednat**, **budou články českých autorů** publikovány v rámci centrální úhrady vydavateli (bez dalšího poplatku od autora) a **budou veřejně dostupné**.

Hlavním vyjednávačem za ČR je předsedou RVVI oficiálně jmenován ředitel NTK, Martin Svoboda, který navrhne ke jmenování členy vyjednávacího týmu.

Nástroj podpory pro VŠ, resp. celé VaVal

Platforma „One-Stop-Shop for Researchers (OSS4R)“

- pokročilé asistované a samoobslužné informační a datové služby i centrální podpora Open Science

Cílem je

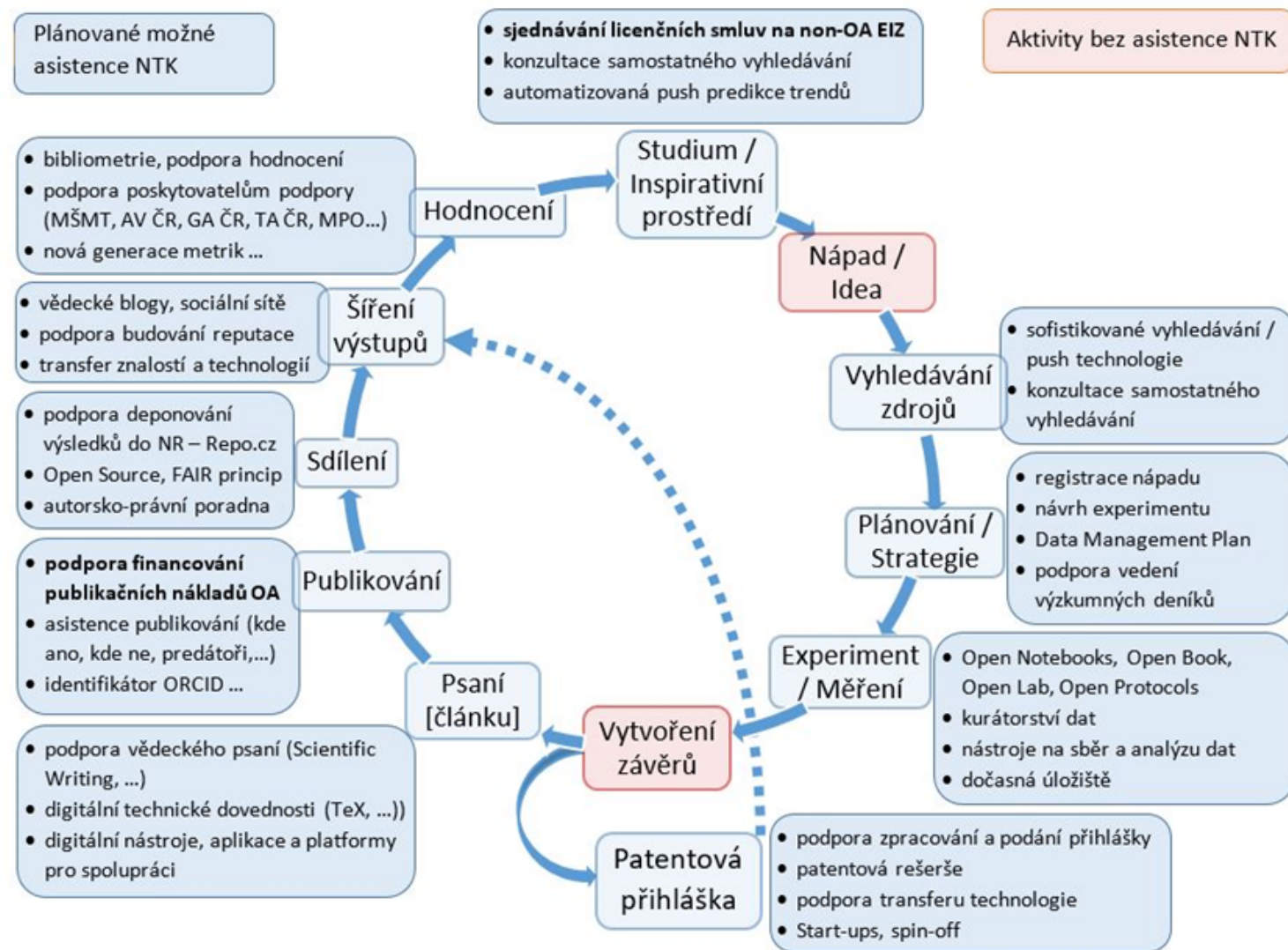
- **Zvyšovat** kvalitu a efektivitu národního prostředí pro VaVal
- **Snižovat** administrativní zatížení pracovníků VŠ
- **Kultivovat** české prostředí v souladu s evropskými trendy
- **Podpořit** implementaci evropských standardů, zejména v oblasti Open Science, a European Open Science Cloud (EOSC), do českého prostředí.
- Naplnit vizi a strategický cíl NTK “**Inovace podpory komunikace ve výzkumném cyklu**“

OSS4R – One-Stop-Shop for Researchers

Platforma OSS4R - jednotný přístup ke zdrojům, službám a metodické a instruktážní podpoře

- Open Science
- Vědecká etika a integrita
- Kariérní rozvoj vědců
- Rozvoj přenositelných dovedností
- Ochrana duševního vlastnictví
- Propojení výzkumné a realizační sféry

Fáze výzkumného cyklu: Dibuszová, E.; Hnátková, E.; Svoboda, M.: *Strategické rámce 2021 - 2027*, NTK, Praha 2020.

Národní repozitář

- Pro ukládání publikačních výstupů výzkumu, zejména **pro potřeby organizací, které repozitář nevlastní**
- Umožní plnění povinnosti **zveřejňovat výsledky výzkumu v režimu otevřeného přístupu** (tzv. zelenou cestou)
- Snadný přístup ke všem výsledkům VaVal, přinejmenším jejich metadat
- Vybudován v synergií s IS VaVal a ve spolupráci s národní e-infrastrukturou na **Open Source software - Invenio 3**
- **Interoperabilita** - možná výměna dat mezi ostatními úložišti institucí (IS VaVal i zahraničními registry - OpenAIRE)
- Automatické předávání výsledků event. projektů do CORDIS
- Zviditelnění výzkumné práce institucí a zvýšení jejich prestiže

Open Research Europe (ORE)

OA publikační platforma EK pro řešitele projektu H2020/Horizon Europe

- Iniciativa EK, technologie F1000 Research
- Příjem článků od podzimu 2020, oficiální start březen 2021
- Všechny vědní oblasti (vědecké články, přehledy, poznámky k datům)
- Rychlé publikování
- Okamžitý OA
- Open peer-review
- Supporting data (FAIR)
- APC 780 EUR – hradí EK, pro autory bezplatně
 — v průběhu řešení projektu i po něm
- Pro autory dobrovolnost, nikoliv povinnost
- Podstatný je přínos publikace

<https://open-research-europe.ec.europa.eu/>

Děkuji vám za pozornost

Otázky?

eva.hnatkova@techlib.cz